ଆଜମେର ସିଂ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଇତ୍ୟାଦି

ବନାମ

ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ନଭେମ୍ବର 17,1989

[ଲଳିତ ମୋହନ ଶର୍ମା ଏବଂ ଭି. ରାମସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ପଞ୍ଜାବ ସୁରକ୍ଷା ଏବଂ ଜମି କାର୍ଯ୍ୟକାଳ ଅଧିନିୟମ 1953, ଧାରା 3,4,5A ରୁ 5C -କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ମାଲିକ- ସଂରକ୍ଷଣର ଅଧିକାର -ଉଠୁଛି କି ।

ଏହି ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଅଛି ।

ଜଣେ ବିଶନ ଦାସଙ୍କ ପାଖରେ ପାକିସ୍ତାନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଜମି ଥିଲା । 1948 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 11 ତାରିଖରେ ଭାରତ ଚାଲିଯିବା ପରେ ତାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ପୁନର୍ବାସ ବିଭାଗ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ 2 ରୁ 5 ପୁଅ ଏବଂ 6 ଏବଂ 7 ନମ୍ବରକୁ 124 ମାନକ ଏକର ଏବଂ 4-1/4 ଏକକ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲା, ଯେଉଁମାନେ ତାଙ୍କ ମୃତ ପୁଅର ଆଇନଗତ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଥିଲେ । ପାଞ୍ଚ ପୁଅଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ 24 ଟି ମାନକ ଏକର ଏବଂ 13 ଏକକ ଜମି ପାଇବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁନର୍ବାସ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଆବଣ୍ଟିତ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତା-ଜମି ମାଲିକମାନେ ପଞ୍ଜାବ ଭୂମି ଅଧିକାର ସୁରକ୍ଷା ଆଇନ, 1953 ର ଧାରା 9 (1) (i) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଶ୍ନାଧୀନ ଜମିରେ ଦଖଲରେ ଥିବା ପ୍ରଜାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଆଧାରରେ ବେଦଖଲ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (2) ରେ ପରିଭାଷିତ ହୋଇଥିବା କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ମାଲିକ ଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୟଂ ଚାଷ ପାଇଁ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ହିସାରର ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଅପିଲ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 4.4.1965 ରେ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଅମ୍ବାଲା ଖଣ୍ଡ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ସେମାନଙ୍କ ସଂଶୋଧନକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଅଧିକ ସଂଶୋଧନ ମଧ୍ୟ ବିଫଳ

ହୋଇଥିଲା, ଯାହା ପରେ ସେମାନେ ଏହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେ ପାକିସ୍ତାନରେ ସେମାନଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଜମି ବଦଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା **2 (3)** ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଗଣନା କରିବାକୁ ଥିଲା, ଏବଂ ଏହିପରି ଗଣନା କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଧାରଣ ସେହି ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନୁମୋଦିତ ସୀମା **30** ମାନକ ଏକରରୁ ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଅଧିକାର ପତ୍ର ଅପିଲକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଧାରା **2 (3)** ର ପ୍ରାବଧାନର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଯେଉଁ ବିସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ଏହି ପ୍ରାବଧାନର ଲାଭ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା **2 (3)** ର ମୂଳ ଅଂଶ ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର **60**ଟି ସାଧାରଣ ଏକର ଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଅପିଲ କରିବାକୁ ଆଗତ କରିଥିଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ମତକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଏହି ଅଦାଲତ ଉତ୍ତରଦାତା-ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ତରଫରୁ ଆଗତ ଏକ ତର୍କକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ଗଣନା କରିବାରେ, ଏପ୍ରିଲ୍ **15,1953** ସୁଦ୍ଧା "ବଞ୍ଜର ଜାଦିଦ୍", "ବଞ୍ଜର କାଦିମ" ଏବଂ "ଗେର ମୁମ୍କିନ୍" ଜମିର ଅଣ-ଚାଷ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯେହେତୁ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଭୁଲ ଭାବରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ଜମିକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଏହି ମାମଲା ସମ୍ପୃକ୍ତ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପଠାଯାଇଥିଲା ଯାହା **15.4.1953** ଅନୁଯାୟୀ ଆବଣ୍ଟିତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ "ବଞ୍ଜର ଜାଦିଦ", "ବଞ୍ଜର କାଦିମ" ଏବଂ "ଗେର୍ ମୁମ୍କିନ୍" ଜମିର ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଉଚିତ୍ । ଯେତେବେଳେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା, ବଳକା କ୍ଷେତ୍ର କ୍ରୟ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **18** ଅନୁଯାୟୀ ଅପିଲକାରୀ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରକୁ ଆସିଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ଏହି ମାମଲା ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ଆସିଲା, ସେ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରିବା ଅତିରିକ୍ତ ଜମି କ୍ରୟ ପାଇଁ ଅପିଲକାରୀ-ଭଡ଼ାଟିଆ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପଠାଇଥିଲେ ଯେ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦିତ

60 ଏକର ଜମି ଅନୁମତି ଦେବା ପରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବଳକା କ୍ଷେତ୍ରର ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ, ସମସ୍ତ "ବଞ୍ଜର ଜମି" କୁ ବାଦ ଦେଇ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ତେବେ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଆସିବା ବେଳକୁ, ଏହି ଅଦାଲତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଉଚ୍ଛେଦ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇସାରିଥିଲେ, ଯଥା ମୁନ୍ସୀ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ବନାମ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ହରିୟାଣା ଏବଂ ଅନ୍ୟ, **[1979] 2 SCR 846** ।

ତେଣୁ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖ ଯଥା ଏପ୍ରିଲ୍ **15,1953** ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । "ବଞ୍ଜର ଜମି" କୁ ବାଦ ଦେଇ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରଠାରୁ କମ୍ ବୋଲି ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳକୁ ବଳକା ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀ-ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା କ୍ରୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହେବା ପରେ, ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କ କ୍ରୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବାରୁ ସେମାନେ ଏହି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଅପିଲଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କଲେ: ପଞ୍ଜାବ ସୁରକ୍ଷା ଭୂମି ଅଧିକାର ଅଧିନିୟମ **1953** ଜଣେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବାଧିକ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ଥିର କରି ଜମି ଧାରଣ ଉପରେ ଏକ ସୀମା ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ପରିମାଣ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପରିଚାଳନା କରାଯିବାକୁ ଥିବା ବଳକା କ୍ଷେତ୍ର ଭାବେ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ ।

ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଛୋଟ ଜମିର ମାଲିକ କି ନୁହେଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିନିୟମ ତାରିଖରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ପରିମାଣ ଗଣନା କରିବାରେ, ବଞ୍ଜର ଜମିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉପୁଜିବ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ପାଖରେ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମି ଥିବ ।

ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମି ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣର ଅଧିକାର ହେଉଛି, ସେ ସେହି ଜମିକୁ ବାଛିବା ପାଇଁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ହେବ ଯାହା ସେ ନିଜ ପାଇଁ ରଖିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଜମି ସମେତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବାଛିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିବାର ଏକ ପରିଣାମକୁ ଏଡ଼ାଇବା ।

ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହି ଆଇନ ଧାରା 5C ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିଣାମର କ୍ଷତି ଉପରେ, ଜଣେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ପାଇଁ ଧାରା 3,4,5,5A କିମ୍ବା 5B ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରେ ନାହିଁ ।

ଭଗବାନ ଦାସ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, [1966] 2 SCR 510; ଗୁରୁବକ୍ସ ସିଂହ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, AIR 1964 SC 502, ବିଚାରାର୍ଥେ ପ୍ରେରଣ କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ଅଧିକାରିତା :1986 ର ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 806-810 ।

ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 16.3.1985 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ 1984 ର ଦେୱାନୀ W.P. ସଂଖ୍ୟା 2050-2054 ।

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏମ୍. ଏସ୍. ଗୁଜରାଲ ଏବଂ ପ୍ରେମ ମାଲହୋତ୍ରା ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କପିଲ ସିବଲ, ଏମ୍. ଆର୍. ଶର୍ମା, ଏସ୍. କେ. ମେହେଟ୍ଟା, ବିନୋଦ ମେହେଟ୍ଟା, ଅତୁଲ ନନ୍ଦା ଏବଂ ଏମ୍. କେ. ଦୁଆ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟାଧୀଶ ଭି. ରାମସ୍ୱାମୀ, ଜଣେ ବିଶନ ଦାସ ଯିଏ ଉତ୍ତରଦାତା 2 ରୁ 5 ର ପିତା ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ମୁହାରୀ ରାମ ନାମରେ, ଯାହାର ଆଇନଗତ ପ୍ରତିନିଧି ଉତ୍ତରଦାତା 6 ଏବଂ 7, ପାକିସ୍ତାନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଜମି ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି । 1948 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 11 ତାରିଖରେ ଭାରତ ଚାଲିଯିବା ପରେ ତାଙ୍କର ଦେହାନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ପୁନର୍ବାସ ବିଭାଗ 1949 ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ 26 ତାରିଖରେ 124ଟି ମାନକ ଏକର ଏବଂ 4-1/4 ଏକକ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରିଥିଲା । ବିଷନ୍ ଦାସଙ୍କ ପାଞ୍ଚ ପୁଅଙ୍କୁ ବିସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଭାବରେ ଏହି ଜମିର ହକ୍ଦାର ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଫେବୃଆରୀ 17,1953 ରେ ପୁନର୍ବାସ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଞ୍ଚ ପୁଅଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଇଥିଲା ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ 24 ଟି ମାନକ ଏକର ଏବଂ 13 ଏକକ ଜମି ପାଇଁ ହକ୍ଦାର । ଏହି ଆବଣ୍ଟିତ ଜମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ବିସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତି (କ୍ଷତିପୂରଣ ଏବଂ ପୁନର୍ବାସ) ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ 2 ଜାନୁଆରୀ, 1956 ରେ ବିଶନ ଦାସଙ୍କ ପୁଅମାନଙ୍କ ନାମରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଜମିଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦଖଲରେ ଥିଲା, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପାଞ୍ଚ ଭାଇ ପଞ୍ଜାବ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଅଫ୍ ଲ୍ୟାଣ୍ଡ ଟେନ୍ଯୁରସ୍ ଆକ୍ଟ, 1953ର ଧାରା 9 (1) (i) ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରି ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (2) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ଅନୁଯାୟୀ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜଣେ "ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକ" ଏବଂ ସେମାନେ ସ୍ୱୟଂ ଚାଷ ପାଇଁ ଜମି ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି । ହିସାରର ସହକାରୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ଆବେଦନକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । 1965 ମସିହା ଜାନୁଆରୀ 4 ତାରିଖରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ମାଲିକମାନଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସଂଶୋଧନ ମଧ୍ୟ 26 ଅକ୍ଟୋବର 1965 ରେ ଅମ୍ବାଲା ଖଣ୍ଡର ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଶୋଧନ ମଧ୍ୟ 1966 ମସିହା ମେ 17 ତାରିଖରେ ସମାନ ଭାଗ୍ୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଜମି ମାଲିକମାନେ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 226 ଏବଂ 227 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଯାଇଥିଲେ ଯେ ପାକିସ୍ତାନରେ ସେମାନଙ୍କ ପିତା ବିଶନ ଦାସଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ଜମି ବଦଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (3) ର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଗଣନା କରାଯିବ ଏବଂ ଏହିପରି ଗଣନା କରାଯାଇଛି ଯେ ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ଧାରଣ 30 ଟି ମାନକ ଏକରର ଅନୁମୋଦିତ

ସୀମାଠାରୁ କମ୍ ଥିଲା । ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଖାରଜ ହୋଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା L. P. ଅପିଲ ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ହରିୟାଣା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଆସିଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ସ୍ପଷ୍ଟୀକରଣକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଯେଉଁ ବିସ୍ଥାପିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଜମି ଆବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଏବଂ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ଏହି ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ଲାଭ ଦାବି କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 2 (3) ର ମୂଳ ଅଂଶ ଅଧୀନରେ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି 60 ଟି ସାଧାରଣ ଏକର । ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ନିର୍ଣ୍ଣୟ 1967 ପଞ୍ଜାବ ଆଇନ ବିବରଣୀର 913 ରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଜମି ମାଲିକମାନେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ଅପିଲ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଡିସେମ୍ବର 15,1978 ରେ ଏକ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ମୁନ୍ସି ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ହରିୟାଣା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1979] 2 SCR 846 ଏହି ଅଦାଲତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠ ମତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଏହି ଅଦାଲତ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତର୍କ କରିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ଗଣନା କରିବାରେ ଏପ୍ରିଲ୍ 15,1953 ସୁଦ୍ଧା 'ବଞ୍ଜର ଜାଦିଦ୍', 'ବଞ୍ଜର କାଦିମ୍' ଏବଂ 'ଗୈର୍ ମୁମ୍କିନ୍' ଜମିର ଅଣ-ଚାଷ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଏହି ପ୍ରକାରର ଅଚାନକ ଜମିକୁ ବେଆଇନ ଏବଂ ଭୁଲ ଭାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ *କରିଥିବାରୁ, ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଗଲା ଏବଂ ମାମଲାଟିକୁ ହିସାର ଜିଲ୍ଲାର* ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଗଲା ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖରେ, ଅର୍ଥାତ୍ 15 ଏପ୍ରିଲ୍, 1953 ରେ ଆବଣ୍ଟିତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ 'ବଞ୍ଜାର ଜାଦିଦ୍', 'ବଞ୍ଜାର କାଦିମ୍' ଏବଂ 'ଗୈର୍ ମୁମକିନ୍' ର ପରିମାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବେ ଏବଂ ଏପରି ଜମିକୁ ବାଦ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ପୁନଃଗଣନା କରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଛି ଯେ ଏହିପରି ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ମାଲିକ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖରେ 60 ଏକରରୁ କମ୍ ଜମି ରଖିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏକାସାଙ୍ଗରେ ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା, ବଳକା କ୍ଷେତ୍ର କ୍ରୟ ପାଇଁ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ ବିଭିନ୍ନ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାର କରାଯାଉଥିଲା । ଜମି ମାଲିକ ମାମଲାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଚାରପୀଠଙ୍କ ରାୟ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ପରେ ବଳକା ଅଞ୍ଚଳ ମାମଲାରେ ହରିୟାଣାର ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏହି ମାମଲା ଆସିବା ପରେ, ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ବାତିଲ କରି ଅତିରିକ୍ତ ଜମି କ୍ରୟ ପାଇଁ ଭଡ଼ାଟିଆ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ

ପଠାଇଥିଲେ ଯେ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦିତ 60 ଏକର ଜମି ଅନୁମତି ଦେବା ପରେ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ବଳକା ଅଞ୍ଚଳ ମାମଲାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । ଏହା ପରେ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ପୁନଃପ୍ରେରଣ ଆଦେଶ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବଳକା ଅଞ୍ଚଳ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଥିଲେ । ତେବେ, ଫେବୃଆରୀ 2,1978 ରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଜିଲ୍ଲାପାଳ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜମି ମାଲିକମାନେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରେ ସମସ୍ତ 'ବଞ୍ଜର' ଜମି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା ଉଚିତ ଯାହା ପରେ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଅଣାଯାଇଛି ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରର ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଆବେଦନ ପରେ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ସହିତ ପଠାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ସମସ୍ତ 'ବଞ୍ଜର ଜମି' କୁ ବାଦ ଦେବା ପରେ ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବେ । ଏହି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ନିକଟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ଆଦେଶ ପାଇଁ ଆସିବା ବେଳକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଜମି ମାଲିକ ଉଚ୍ଛେଦ ମାମଲାଗୁଡ଼ିକର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଡିସେମ୍ବର 15,1978 (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ନେଇଥିଲେ । ତେଣୁ ପୁନଃନିରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ତେବେ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖ, ଯଥା, ଏପ୍ରିଲ୍ 15,1953 ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । 1982 ମସିହା ମେ ମାସ 6 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, 'ବଞ୍ଜର' ଜମିକୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରଠାରୁ କମ୍ ବୋଲି ବାଦ୍ ଦେଇ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳକୁ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ସେମାନଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା କୌଣସି ଅଞ୍ଚଳକୁ ବଳକା ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା କ୍ରୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଆୟୁକ୍ତ 1983 ମସିହା ଏପ୍ରିଲ 18 ତାରିଖର ତାଙ୍କ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଏହି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ । ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ସମ୍ମୁଖରେ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ । ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପୁନର୍ବାର ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ସେ 'ବଞ୍ଜର' ଅଞ୍ଚଳକୁ ସେମାନଙ୍କ ଅଧିକାରରୁ ବାଦ ଦେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ କାରଣ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଅଣାଯାଇଥିଲା । ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ସହ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଯେ 'ବଞ୍ଜର' ଜମିକୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଗଣନା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 'ଜମି' ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାରିଖ ଏପ୍ରିଲ୍ 15,1953 ଏବଂ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା କ୍ରୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଥିଲା । ଭଡ଼ାଟିଆମାନେ ସେମାନଙ୍କ କ୍ରୟ ଆବେଦନ ଖାରଜକୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କ

ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନରେ ବିଫଳ ହୋଇ ଏହି ପାଞ୍ଚଟି ଅପିଲ ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ଆବେଦନକାରୀ ପାଇଁ ବିଦ୍ୱାନ ଓକିଲ ଶ୍ରୀ ଗୁଜରାଲଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକ କି ନାହିଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ସମୟରେ ତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ସମଗ୍ର ଜମି ଚାଷ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ ଏବଂ ଏହା 'ବଞ୍ଜର' କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଜମି ଅଟେ କି ନାହିଁ ତାହା ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବ । ଯଦି ଏହିପରି ଗଣନା କରାଯାଇଥିବା ଜମିର ମୋଟ ପରିମାଣ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ, ତେବେ ଯଦି ଜମି ମାଲିକ ଧାରା 3,4,5 ଏବଂ 5A ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷଣ କରିନାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ସେ ଧାରା 5C ଅନୁଯାୟୀ ଜୋରିମାନା ବହନ କରିବେ ଏବଂ 'ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର' କୁ 10 ମାନକ ଏକରକୁ ହ୍ରାସ କରାଯିବ ଏବଂ ତା 'ପରେ ସେ ଏହି 10 ମାନକ ଏକରକୁ ମଧ୍ୟ ଚୟନ କରିପାରିବେ ନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଖରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଜମି ସମେତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ କୌଣସି ଜମି କିଣିବାର ବିକଳ୍ପ ରହିବ, କେବଳ 10 ମାନକ ଏକର ବାକି ରହିବ । ଏହି ଢାଞ୍ଚାରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ପୂର୍ବରୁ କେବେ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା ଏବଂ ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଏହି ଅଦାଲତରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହାକୁ ଉଠାଇବା ଉପରେ ଆପତ୍ତି କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ଏହା ବିଧିଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ଏବଂ ତଥ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିବାଦରେ ନଥିଲା, ଆମେ ଓକିଲଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଛୁ । ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ଜମି ମାଲିକମାନେ ଧାରା 3,4 ଏବଂ 5 ଅନୁଯାୟୀ ମୂଳତଃ କୌଣସି ସଂରକ୍ଷଣ କରିନଥିଲେ କିମ୍ବା ଧାରା 5A ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହେବା ପରେ ସେମାନେ ଏହାକୁ କରିନଥିଲେ, ଯଦିଓ ସେମାନଙ୍କ ଜମି ଧାରା 5A ମଧ୍ୟରେ ଏକାଧିକ ପଟୱାର ପରିବୃତ୍ତରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା । ତଥାପି, ଜମି ମାଲିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଥିଲା ଯେ ସେମାନେ 60 ଏକରରୁ କମ୍ ଜମି ଥିବା ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକ ଏବଂ ତେଣୁ ସେମାନେ କୌଣସି ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ନୁହଁନ୍ତି ଏବଂ ଧାରା 5C ଆଦୌ ଆକର୍ଷିତ ହେବ ନାହିଁ ।

ଭଗବାନ ଦାସ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, [1966] 2 SCR 510 ଏବଂ ମୁନ୍ସି ରାମ ବନାମ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ ହରିୟାଣା, (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍ପତ୍ତି ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରାଯାଇଛି ।

1. ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ବଳକା କ୍ଷେତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ତାରିଖ ହେଉଛି 15 ଏପ୍ରିଲ, 1953, ଯେଉଁ ତାରିଖରେ ପଞ୍ଜାବ ଜମି ସୁରକ୍ଷା ଅଧିନିୟମ, 1953 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା, ଉଚ୍ଛେଦ ଆବେଦନ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ତାରିଖ ନୁହେଁ ।

2. ଯଦି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଏକ ଛୋଟ ଜମିର ମାଲିକ ଅଟନ୍ତି, ତେବେ ତାଙ୍କ ଜମିର ମୂଲ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି କିମ୍ବା ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏକୀକରଣ ଉପରେ ଜମିର ପୁନଃ ଆବଣ୍ଟନ କାରଣରୁ ତାଙ୍କର ସ୍ଥିତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୁଏ ନାହିଁ ।

3. ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ଏବଂ ବଳକା କ୍ଷେତ୍ର ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ବଞ୍ଜର କାଦିମ, ବଞ୍ଜର ଜାଦିଦ ଏବଂ ଗୈର୍ ମୁମ୍କିନଙ୍କୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

4. ବଞ୍ଜର କାଦିମ ଏବଂ ବଞ୍ଜର ଜାଦିଦ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ 'ଜମି' ର ସଂଜ୍ଞାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁନାହାନ୍ତି କାରଣ ସେଗୁଡିକ ଦଖଲ କିମ୍ବା କୃଷି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା କୃଷି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦିଆଯାଉ ନାହିଁ ।

5. ଧାରା 2 (3) ର ମୂଳ ଅଂଶ ଅଧୀନରେ ସ୍ଥାନଚ୍ୟୁତ ହୋଇନଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ଷାଠିଏ ସାଧାରଣ ଏକର ।

6. ଜମିର ଗୁଣାତ୍ମକ ଦିଗ ଏବଂ ଏହାର ପରିମାଣାତ୍ମକ ଦିଗକୁ ସର୍ବାଧିକ ଷାଠିଏ ଏକର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମିତ ରଖିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରର ସଂଜ୍ଞାରେ, ମାଟିର ଉତ୍ପାଦନ ପରିମାଣ ଏବଂ ଗୁଣବତ୍ତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମାପକାଠି ଅନୁଯାୟୀ ଯେକୌଣସି ବର୍ଗ ଜମିର ସାଧାରଣ ଏକରରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ମାପ କରିବା ପାଇଁ ମାନକ ଏକରର ଧାରଣା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଛି ।

କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରୁଥିବା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (2) ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

> " କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ମାଲିକ ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଜମି ମାଲିକ ଯାହାର ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟରେ ସମଗ୍ର ଜମି 'ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ର' ରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ।
>
> ବ୍ୟାଖ୍ୟା-କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅଧିକୃତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଗଣନା କରିବା ସମୟରେ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା ସମଗ୍ର ଜମିକୁ, ଯେପରି

ଅଧିକାରର ନଥିରେ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି, ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବ, ଏବଂ ଯଦି ସେ ଜଣେ ଯୁଗ୍ମ ମାଲିକ, ତେବେ କେବଳ ତାଙ୍କ ଅଂଶକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯିବ ।"

ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ଆମେ ଧାରା 2 (8) ରେ 'ଜମି' ଶବ୍ଦର ସଂଜ୍ଞା ସନ୍ଦର୍ଭରେ 'ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜମି' ଶବ୍ଦକୁ ବୁଝିବା ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବା ଏବଂ ସେହି ଉପ-ଧାରା ନିମ୍ନରେ ଲେଖା ଯାଇଛି :

'ଜମି' ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇନଥିବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ 1887 (1887 ର XVI) ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ସହିତ ସମାନ ହେବ ।

ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଜାସ୍ୱତ୍ୱ 1887ର ଅଧିନିୟମ 4 (1) ଭୂମିକୁ ନିମ୍ନମତେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିଥାଏ :

'ଜମି' ର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଏପରି ଜମି ଯାହା କୌଣସି ସହର କିମ୍ବା ଗ୍ରାମରେ କୌଣସି କୋଠାର ସ୍ଥାନ ଭାବରେ ଅଧିକୃତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଦଖଲ ହୋଇଛି କିମ୍ବା କୃଷି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା କୃଷିର ଅଧୀନରେ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା ଚାରଣ ପାଇଁ ଭଡ଼ା ଦିଆଯାଇଛି, ଏବଂ ସେହି ଜମିରେ କୋଠାଘର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସଂରଚନା ସ୍ଥାନ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଏହି ଅଦାଲତ ମୁନ୍ସି ରାମ *ବନାମ ଆର୍ଥିକ ଆୟୁକ୍ତ (ଉପରୋକ୍ତ) ମାମଲାରେ* ରାୟ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବଞ୍ଜର କାଦିମ ଏବଂ ବଞ୍ଜର ଜାଦିଦ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଜମିର ସଂଜ୍ଞାର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସୁନାହାନ୍ତି କାରଣ ସେଗୁଡିକ ଦଖଲ କିମ୍ବା କୃଷି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିମ୍ବା କୃଷି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦିଆଯାଉ ନାହିଁ । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକ କି ନାହିଁ ତାହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିନିୟମ ତାରିଖରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ପରିମାଣ ଗଣନା କରିବାରେ, ଏହି ବଞ୍ଜର ଜମିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଆମେ ଏହି ତର୍କରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ ନୁହଁ ଯେ ଜଣେ ଜମି ମାଲିକ ଜଣେ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକ ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ନ ହୁଅନ୍ତୁ, ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବେ । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 3 ଜଣେ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବିଷୟରେ କୁହେ ଯିଏକି ଉଚ୍ଛେଦ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନ ଅଧିନିୟମ, 1950 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପରେ କରାଯାଇଥିବା ଆବଣ୍ଟନ ଆଧାରରେ "ଜମିର ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ରଠାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକାର କରିବାକୁ ଆସନ୍ତି" । ଏହି ଧାରା

ସକ୍ଷମ କରେ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରେ ଯେ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି ମାଲିକ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ଅଞ୍ଚଳରୁ ଜମି ମାଲିକ ଜମି ଭାବରେ ଚୟନ କରିପାରିବେ ଯାହା ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏହାକୁ ନିଜ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ କରିପାରିବେ । ଏହି ଧାରା ଏହିପରି ସୂଚିତ କରେ ଯେ ଏକ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକ ଭାବରେ ସେ କୌଣସି ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ବାଧ ନଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଆବଣ୍ଟନ କାରଣରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଉଚ୍ଛେଦ ସମ୍ପତ୍ତି ପ୍ରଶାସନ ଅଧିନିୟମ, 1950 ଅଧୀନରେ କରାଯାଇଥିଲା,ସେ "ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ରଠାରୁ ଅଧିକ ଅଧିକାର କରିବାକୁ ଆସେ", ତାଙ୍କୁ ସମଗ୍ର ଜମି ମଧ୍ୟରୁ ଚୟନ କରିବାକୁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜମି ଏବଂ ନିଜ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିବା, ପୁଣି ଥରେ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରି ଯେ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମି ରଖିବା ଏକ ଚୟନ କିମ୍ବା ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ବାଧ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଜରୁରୀ ଆବଶ୍ୟକତା । ଧାରା 4 ସେହି ମାମଲା ସହିତ ଜଡିତ ଯେଉଁଠାରେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକ ନଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମୂଳ 1950 ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ରଦ୍ଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ 1953 ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ତାଙ୍କୁ ଏକ ନୂତନ ଚୟନ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ ଯଦି ଉଚ୍ଛେଦ ସମ୍ପତ୍ତି ଅଧିନିୟମ, 1950 ର ପ୍ରଶାସନ ଅଧୀନରେ ତାଙ୍କର ଆବଣ୍ଟନ ତାଙ୍କ ପୂର୍ବ ସଂରକ୍ଷଣ ପରଠାରୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ କିମ୍ବା ସଂଶୋଧିତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 5 ରେ କୁହାଯାଇଛି :

> " ଏହି ଅଧିନିୟମ ଆରମ୍ଭ ହେବା ପୂର୍ବରୁ କୌଣସି ସଂରକ୍ଷଣର ପ୍ରଭାବ ରହିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 3 ଏବଂ 4 ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମିର ମାଲିକ ଥିବା କୌଣସି ଜମି ମାଲିକ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ସମଗ୍ର ଜମିକୁ ଜମି ମାଲିକ ଭାବରେ ସଂରକ୍ଷିତ କରିପାରିବେ, କୌଣସି ଭୂଖଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଭୂଖଣ୍ଡ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ନୁହେଁ, ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଢାଞ୍ଚା ଏବଂ ପଦ୍ଧତିରେ ତାଙ୍କ ଚୟନକୁ ସୂଚିତ କରି, ଯେଉଁ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ସଂରକ୍ଷିତ ଜମି ଅବସ୍ଥିତ, ସେହି ସମ୍ପତ୍ତିର ପଟୱାରୀଙ୍କୁ କିମ୍ବା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଅନ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ।”

ଏହା ପୁଣି କେବଳ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମିର ମାଲିକ ଥିବା ଜଣେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ନୂତନ ଚୟନ ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଧାରା 5A ଏପରି ଏକ ମାମଲା ଉପରେ ମଧ୍ୟ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଥାଏ, ଯେଉଁଥିରେ

ଜଣେ ଜମି ମାଲିକ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମି ଧାରଣ କରିଥାନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ଏହା ଜଣେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଥାଏ, ଯାହାଙ୍କର ଗୋଟିଏରୁ ଅଧିକ ପଟୱାର ପରିବୃତ୍ତରେ ଜମି ରହିଛି । ଧାରା 5B ଜଣେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି, ଯିଏ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମି ଧାରଣ କରିଥିଲେ, କିନ୍ତୁ ପୂର୍ବରୁ ସଂରକ୍ଷଣର ଅଧିକାର ପ୍ରୟୋଗ କରିନଥିଲେ, ସେହି ଧାରାରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ନିଜ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବାଛିବା ଏବଂ ସଂରକ୍ଷିତ ରଖିବା ପାଇଁ । ତେଣୁ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା କେବଳ ସେତେବେଳେ ଉପୁଜିବ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ତାରିଖରେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ପାଖରେ ଅନୁମୋଦିତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମି ଥିବ ।

ଏହି ଅଦାଲତ ଗୁରୁବକ୍ସ *ସିଂହ ବନାମ ପଞ୍ଜାବ ରାଜ୍ୟ, AIR 1964* SC 502 ମାମଲାରେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ :

" ଏହି ଅଧିନିୟମ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି :

(i) ଜଣେ ଜମି ମାଲିକ/ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ 30 ମାନକ ସଦୃଶ 'ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର' ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ଯାହାକୁ ସେ ସ୍ୱୟଂ ଚାଷ ପାଇଁ ରଖିପାରିବେ;

(ii) ଧାରା 9 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇଥିବା ପରି ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ହ୍ରାସ କରି ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟକାଳର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ;

(iii) ବଳକା ଅଞ୍ଚଳ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଏବଂ ସେହି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ବହିଷ୍କୃତ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପୁନଃସ୍ଥାପନ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା;

(iv) ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ହେବାକୁ ଥିବା ସର୍ବାଧିକ ଭଡ଼ା ସ୍ଥିର କରନ୍ତୁ, ଏବଂ

(v) କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭଡ଼ାଟିଆମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଭଡ଼ାଟିଆକୁ ଆଗୁଆ ଖାଲି କରିବା ଏବଂ କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରିଥାଏ ।

ତେଣୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଜଣେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ସର୍ବାଧିକ କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ଥିର କରି ଜମି ରଖିବା ଉପରେ ଏକ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବା । ଅନ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ର ଉପରେ ଅତିରିକ୍ତ ବଳକା କ୍ଷେତ୍ର ଅଧିନିୟମର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ହେବ । ପୁଣି ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ସହ ଜଡିତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 9

(1) (i) ରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ "ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷିତ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭଡ଼ାଟିଆ କିମ୍ବା ଜଣେ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଭଡ଼ାଟିଆ" ଉଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ଦାୟୀ । ଯଦି ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟକ୍ତିଜଣକ ଜଣେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି-ମାଲିକ ହୁଅନ୍ତୁ କିମ୍ବା ନ ହୁଅନ୍ତୁ, ତାଙ୍କୁ ଏକ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ତେବେ ଏହି ଖଣ୍ଡର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଶଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଜମି-ମାଲିକଙ୍କ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ନିତ୍ୟାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ନଥିଲା । ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଅଧିକ ଜମି ରଖିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂରକ୍ଷଣର ଅଧିକାର ହେଉଛି, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ, ତାଙ୍କୁ ସେହି ଜମିକୁ ବାଛିବା ପାଇଁ ଏକ ବିକଳ୍ପ ଦେବା ଯାହା ସେ ନିଜ ପାଇଁ ରଖିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଚାଷ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଜମି ସମେତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବାଛିବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିବାର ଏକ ପରିଣାମକୁ ଏଡ଼ାଇବା । ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 18 ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ କ୍ରୟ କରିବାର ଅଧିକାର କେବଳ ଜଣେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ପାଇଁ "ଏକ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଉପଲବ୍ଧ । ତେଣୁ, ଆମ ବିଚାରରେ, ଏହା ଆବଶ୍ୟକ ନୁହେଁ ଏବଂ ଧାରା 5C ଅଧୀନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିଣାମର କ୍ଷତି ଉପରେ, ଏକ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ପାଇଁ ଧାରା 3,4,5,5A କିମ୍ବା 5B ଅନୁଯାୟୀ ସଂରକ୍ଷଣ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ।

ଏହା ପରେ ଅପିଲକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାରଣ କରାଯାଇଥିବା ମୋଟ ପରିମାଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ 0.33 ସାଧାରଣ ଏକର ଅଞ୍ଚଳକୁ ବାଦ ଦିଆଯାଇଛି କାରଣ ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ପୁରୁଣା ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଅଛି ଏବଂ ଏହାକୁ ବାଦ ଦେବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ କୌଣସି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଉଠାଯାଇ ନଥିଲା । ଏହି କ୍ଷେତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ନଥିରେ ଉପଲବ୍ଧ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆମେ ଓକିଲଙ୍କୁ ଏହି ଅଦାଲତରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇପାରିବୁ ନାହିଁ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ ଅପିଲଗୁଡ଼ିକ ବିଫଳ ହେଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଗଲା ।ତେବେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ସମସ୍ତ ଅପିଲରେ ପକ୍ଷମାନେ ନିଜ ନିଜ ଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିବେ ।

ୱାଇ. ଲାଲ୍

ଅପିଲ ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ଅନୁବାଦିକା : କ୍ରିଷ୍ଣା ଦାଶ

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।